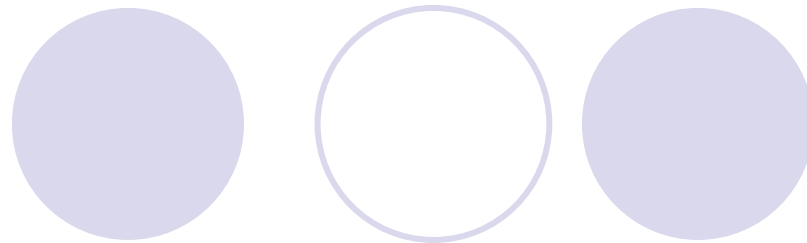

HLADKÁ SAZBA

SPOJOVNÍK – »-«

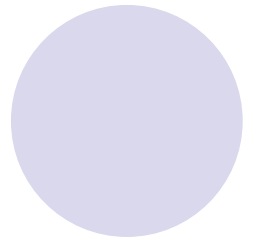
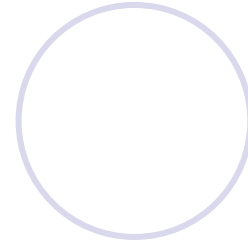
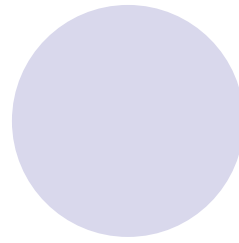

- Spojování složených výrazů.
- Označení dělení slov.

Příklady:

- slovník česko-anglický (ve smyslu český i anglický)
- Frýdek-Místek, Praha-Žižkov
- propan-butan, ping-pong
- kuchař-číšník (zároveň kuchař i číšník)
- A-vitamín (ale **vitamín A**)

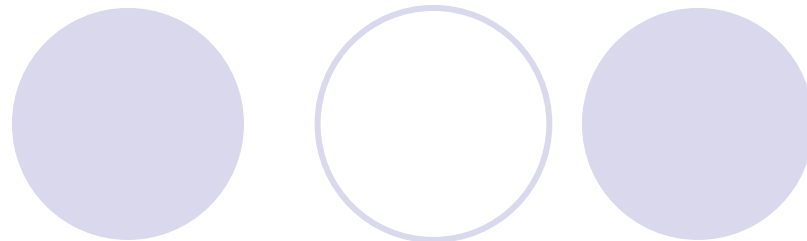
SPOJOVNÍK – »-«

Příklady:

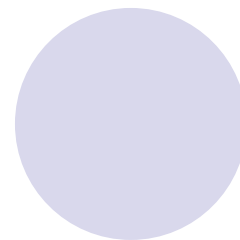
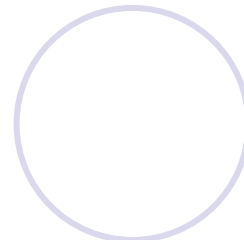
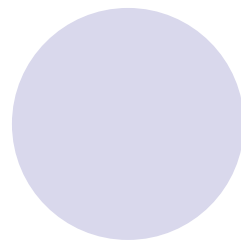
- není-li, bude-li (ale **jestli, neboli**)
- zeleno-modrý svetr (se vzorem)
- www.pepino-condom.cz
- beta-verze
- n-tice (opakování, ale **16bitový**)

POMLČKA – »–«

- Větší přestávka v řeči
- Náhrada závorek
- Přímá řeč
- Opakovací znaménko
- Výčet
- Peněžní jednotky
- Náhrada spojky
- Nesmí být na začátku věty! (mimo výjimky)

POMLČKA – »–«

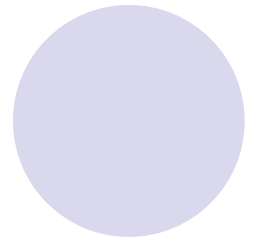
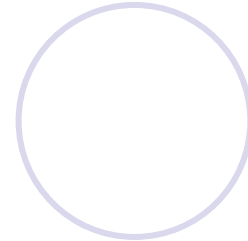
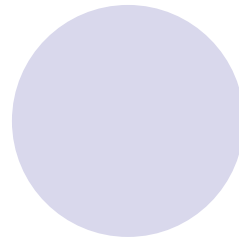
Příklady (větší přestávka v řeči):

- Nechod' tam, Josefe, nebo –!
- Už mi s tím – – –

Příklady (náhrada závorek):

- Do práce jsem šel – co bych doma také dělal – ale vůbec mě to nebavilo.
- Je zřejmé – dnes již i z ohlasu celé akce –, že jde o čin průkopnický

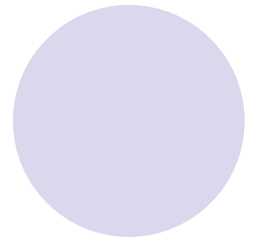
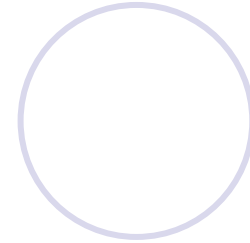
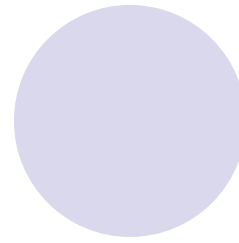
POMLČKA – »–«

Příklady (přímá řeč):

- Jaké máte zaměstnání?
- Já jsem učitel – řekl jsem.
- Čeho?
- Matematiky.
- Ach tak! To je asi ten důvod! – řekl.

POMLČKA – »–«

Příklady (opakovací znaménko):

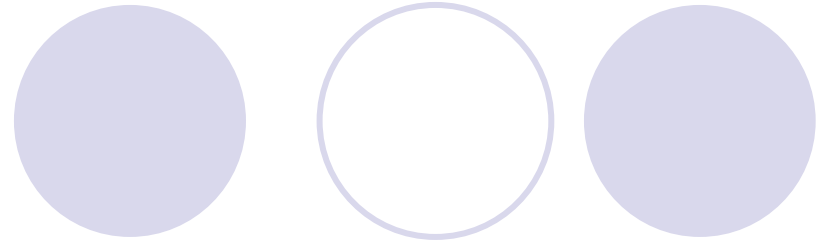
Varnsdorf

- Obvod 1
- – Hrádek
- – hraniční přechod

Příklady (výčet):

- ZIP
- CD-ROM
- HDD

POMLČKA – »–«

Příklady (peněžní jednotky):

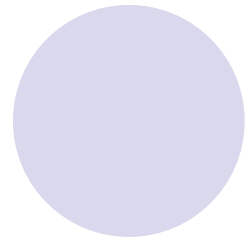
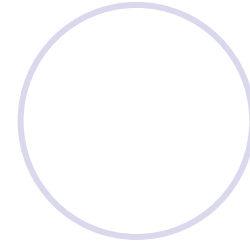
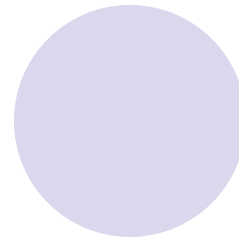
Správně:

- Cena je Kč 25,–.
- Telefon stojí Kč 4 995,– bez DPH.
- Kniha stojí 185 Kč.

Špatně:

- *Cena je 25,– Kč.*
- *Za obědy platíme 20.*
- *Kniha stojí 185,50,–. (pouze celé částky)*

POMLČKA – »–«

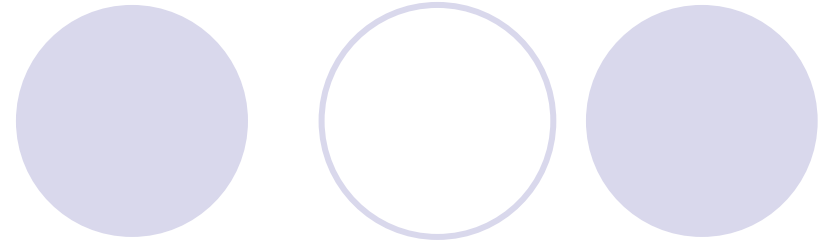

Příklady (náhrada spojky):

- až (Marilyn Monroe 1926–1962)
- od do (dálnice Praha–Brno)
- a (dvojice Suchý–Šlitr, let Sojuz–Apollo)
- proti (Sparta–Slavia)

- *potřebujeme-li rozdělit slova, použijeme spojku (Marilyn Monroe 1926 až 1962)*

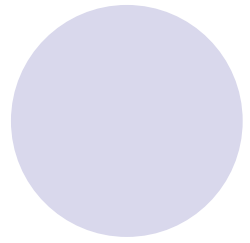
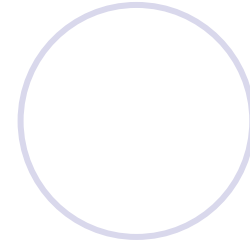
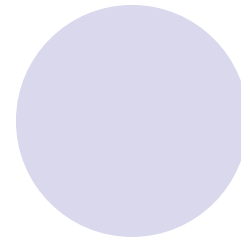
TEČKA – ».«

Příklady:

- První věta končí tečkou. Za ní je mezera a další věta. Na konci věty je pouze jedna tečka!
- Tento výraz je „zajímavý“.
- „Věta v uvozovkách.“ (přímá řeč)
- Potřebujeme písek, vápno, cement, atd.
- Bláha & Bláhová, s. r. o.

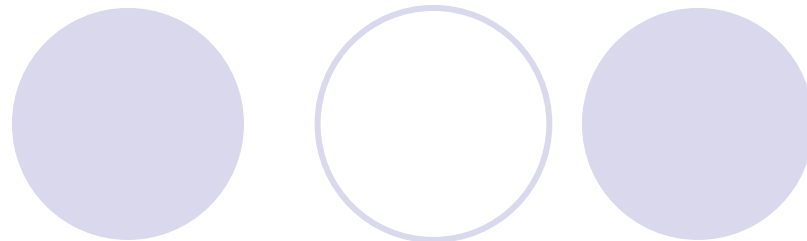
TEČKA – ».«

Výjimky a další použití:

- 19.30 hodin
- 4 . 3 = 12 (vhodněji 4 · 3 = 12)
- 3.5 inch (v angličtině místo mezer)
- Skupina J.A.R. (kodifikovaný název)
- Soubor se jmenuje typografie.ppt
- Kapitola 2.5.3
- www adresa je www.vosvdf.cz
- Živočich připomínající psa. Odpověď je: k....

OTAZNÍK – »?«
VYKŘIČNÍK – »!«

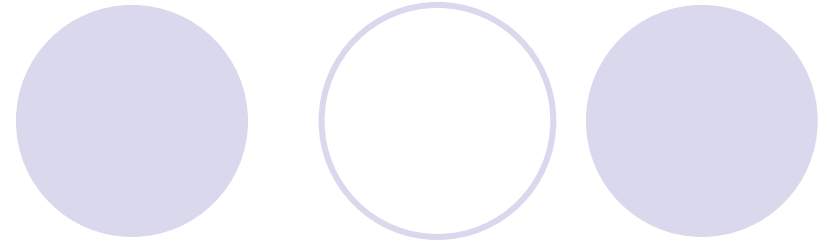

Příklady:

- Co to je?
- „To není pravda!“
- Byly tam čtyři (!) ženy. (upozorňujeme)
- Nechod' tam, nebo –!

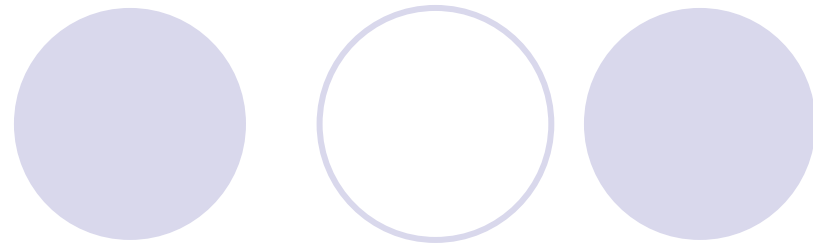
- *Nepíšeme tečku, i kdyby znaménko bylo součástí výrazu. Příklad:*
- Nejoblíbenější vyhledávač je Yahoo!

ČÁRKA – » , «

- sází se za poslední písmeno slova či interpunkční znaménko
- viz Pravidla pravopisu
- pozor na zkratky!
 - Computer Press, s. r. o.
 - Komerční banka, a. s.

STŘEDNÍK – »;«

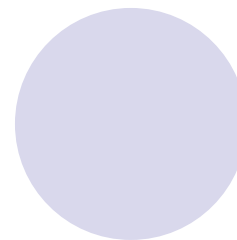
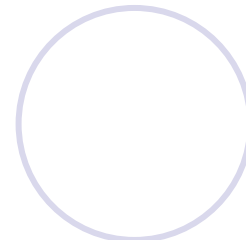
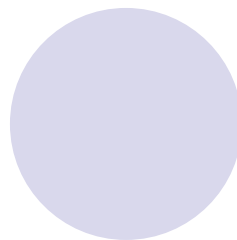

- sází se k předcházejícímu písmenu
- za ním následuje malé (!) písmeno
- naznačuje těsnější připojení vět
- použití hlavně ve výčtu desetinných čísel

Příklad:

- Dosad'te za proměnnou x : 11,75; 12,32.
(čárka znesnadňuje čtení)

DVOJTEČKA – »:«

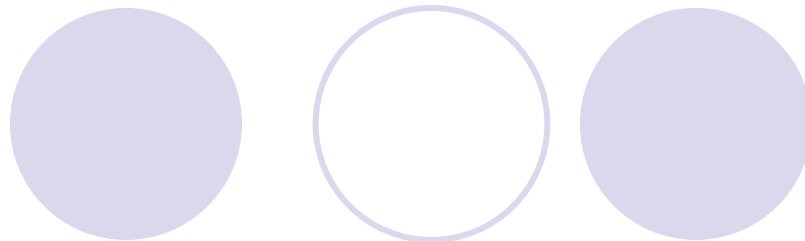

- sází se k předcházejícímu písmenu
- slouží k uvození další části věty, výčtu,
- dělení, poměr, skóre, čas

Příklady:

- Učitel říká: „Pojď se mnou!“
- Komponenty PC: HDD, procesor.
- $12 : 6 = 2$
- Roztok ředíme 1 : 2
- Zápas skončil 5:1
- Závodník doběhl v čase 4:31,15 (4 minuty, 31 sekund)

VÝPUSTKA – »...«

- naznačení pomlky ve větě
- vynechání části textu
- NESÁZÍ SE TŘEMI TEČKAMI

Příklady:

- Podle původní varianty..., ale takhle to bude lepší.
- Člověk má pět smyslů: zrak, sluch, ...

ZÁVORKY

A decorative graphic at the top of the slide consists of two rows of circles. The top row has three circles: a solid light purple circle on the left, an outlined light purple circle in the middle, and a solid light purple circle on the right. The bottom row has three circles: a solid light purple circle on the left, an outlined light purple circle in the middle, and a solid light purple circle on the right.

- pro výrazy, jež jsou do textu volně vloženy

Typy závorek (dle vhodnosti použití):

- () kulaté
- [] hranaté
- { } složené
- <> špičaté (spíše pro výtvarnou typografii)
- // (spíše pro výtvarnou typografii)

ZÁVORKY

Příklady:

- základy typografie (přednáška s diskuzí)
- door [dór] – dveře (výslovnost)
- Výčty: *správně* *nevhodně*
 - a) a/
 - b) b/

Zákony:

§ 8

(1) Text prvního bodu.

(2) Text druhého bodu.

UVOZOVKY – » «; „ „; „

- přímá řeč
- citáty
- přesné názvy (knihy, skladby)
- klasické uvozovky 99 66, jiná varianta je nepřípustná
- znak »"« nejsou uvozovky (minuty, palce)
- pro vnořené uvozovky jiný druh
- dvojitá a jednoduchá nesmí vytvořit trojitou
- Nepoužívají se jako výraz opakování (-||-)

UVOZOVKY – » «; „ „ „ „

Příklady:

Správně:

- „Předložil jste skutečně ‚zajímavou‘ teorii.“
- „»Ahoj,« řekl a posadil se.“
- „„Ahoj,‘ řekl a posadil se.“

Špatně:

- „„Ahoj,‘ řekl a posadil se.“
- 3 m za 6 min
- 6 “ “ 9 “

ODSUVNÍK (APOSTROF) – »'«

- naznačujeme vypuštění hlásky (zejména na konci slova)
- v cizích slovech a výtvarné typografii pro vynechání prvních dvou číslic v letopočtu
- nelze použít uvozovku nebo čárku – pozor při konverzi textu
- sází se bez mezer

ODSUVNÍK (APOSTROF) – »'«

Příklady:

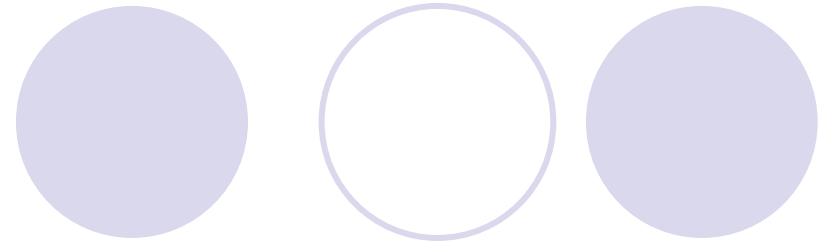
Správně:

- pad' místo padl
- D'Artagnan
- child's playground
- bylo to v roce '94 (místo 1994)

Špatně:

- bylo to v roce 94'
- bylo to v roce '1994

STUPEŇ – »°«

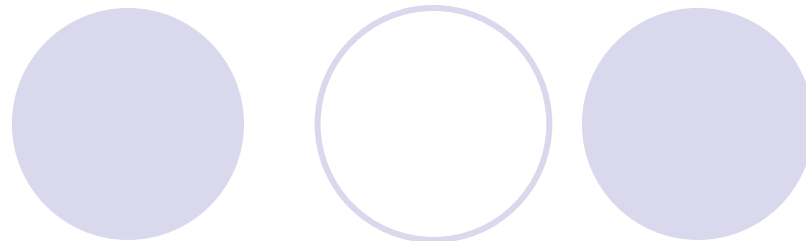

- odděluje se čtverčikovou mezerou, ve významu přídavného jména je bez mezery
- Pozor na „°“ (kroužek) a „°“ (stupeň)
- Použití: teplota, úhly

Příklady:

- -5° , 10°C , 95°F , ale $373,15\text{ K} = 100^\circ\text{C}$
- 20° mráz
- $\alpha = 60^\circ$, ale $50^\circ 05' 10''$

PARAGRAF – »§«

- sází se bez tečky
- na začátku věty nahrazujeme slovem
- nesází se zdvojeně

Příklady:

Správně:

- Podle § 13, odst. 2 ...
- Paragraf 16 byl z návrhu vypuštěn.
- ...odsuzuje se podle § 12, 14 a 18b...

Špatně:

- ...odsuzuje se podle §§ 12, 14 a 18b...

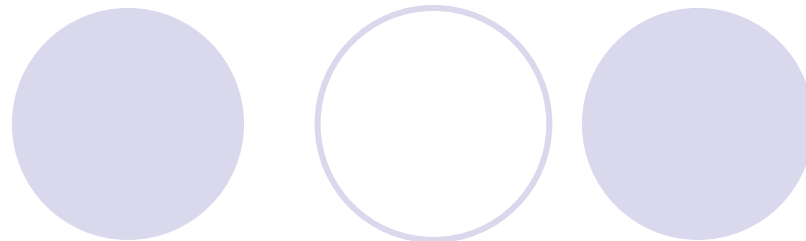
AMPERSAND – »&«

- používá se jako náhrada spojky „a“
- nesmí být na konci řádku

Příklady:

- Hájek & synové
- firma Ztratil & Nedones

HVĚZDIČKA – »*«
KŘÍŽEK – »†«

- znaménka pro „narozen“ a „zemřel“
- „*“ poznámky pod čarou, označení souborů
- od čísla se oddělují úzkou mezerou

Příklady:

Masaryk * 1850, Pavel Novák † 2004

*. *, *.bat

Bylo to 4. července.* vs Bylo to 4. července*.

ČÍSLO – »#«

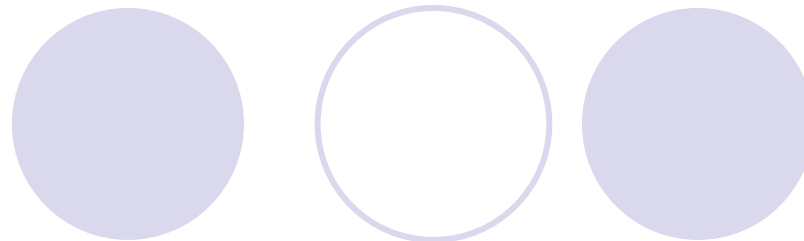

- Často v anglických textech
- Od čísla se odsazuje zúženou mezerou

Příklady:

- Bylo to v časopise ČUS #10
- C# je rozšíření jazyka C++

LOMÍTKO – »/«

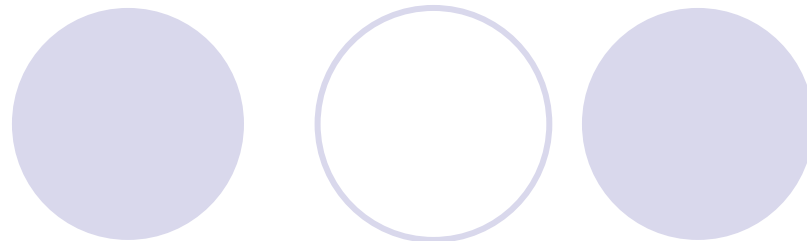

- oddělení výrazů (s mezerami)
- ve všech ostatních případech bez mezer

Příklady:

- Nástup fašismu / Mnichov / ...
- km/h, 20 b/s (špatně 20 bps), telefon/fax
- školní rok 2005/2006
- telefon 412 372 727/55
- Computer 12/99, zákon 586/1992 Sb.
- Číslo jednací 94/KBG/324
- 1/4 (jedna čtvrtina, jedna děleno čtyřmi)

LOMÍTKO – »/«

Příklady:

Nevhodně:

Správně:

a/

a)

b/

b)

Ústí n/L

Ústí n. L.

Ústí n./L.

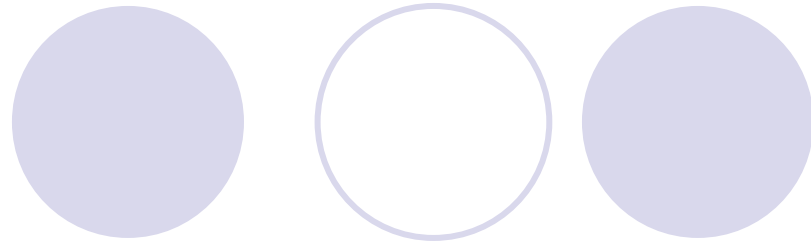
Ústí n. L.

8/5 (datum)

8. 5.

PROCENTO – »%«

PROMILE – »‰«

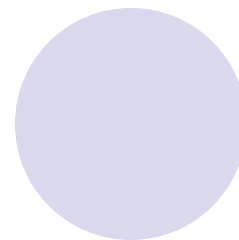
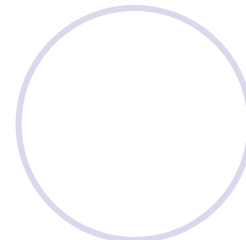
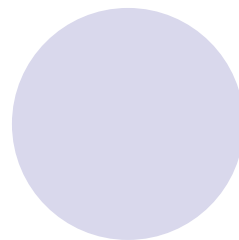
- odděluje se čtverčikovou mezerou, ve významu přídavného jména je bez mezery

Příklady:

- 0,1 % = 1 ‰
- 12 % (dvanáct procent)
- 12% (dvanáctiprocentní)

STOPA — »'«

PALEC — »"«

Příklady:

Správně:

Špatně:

3,5 "

3,5 „

5,25"

5,25“

2 ' (2 stopy)

2 ´, 2 ´, 2 ´